

[Poul Dam.]

Peter Jensen om, at venstres formand, dr. O. Krag, som var fremtrædende inden for forsikringsbranchen, jo for længst er død, og at der i venstres program plejer at stå noget om liberalisme, om fri konkurrence, om bekæmpelse af monopoler og andet lignende. Måske skulle hr. Jens Peter Jensen læse venstres program igen, hvis han nogen sinde har gjort det.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Formålet med denne folketingsbeslutning er jo helt klart: ekspropriation og efterfølgende statsdrift af forsikringsvirksomhed. Det kan kristeligt folkeparti ikke medvirke til, men vi vil gerne sige, at vi vil være med til i udvalget og senere at drøfte de ting, der er nævnt i bemærkningerne.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg vil gerne først sige, at der er talt om røde fredag eftermiddage. Vi har ikke noget imod, at det bliver onsdage og torsdage, der bliver røde. Vi har ikke haft nogen indflydelse på, hvornår eftermiddagene skulle farves med den røde farve. Vi så gerne, det skete på et tidligere tidspunkt af ugen.

Det forslag om ekspropriation og efterfølgende statsdrift af forsikringsvirksomhed, vi har fremsat, er jo et virkelig aktuelt forslag, som vi tror at et stort flertal af befolkningen har interesse i snarest at få gennemført. Holdbare økonomiske fremskridt for den brede befolkning kan kun opnås ved at begrænse, nedbryde og sluttelig omstyrte storkapitalens magt. Så vidt går det foreliggende forslag ikke, men det er et forslag, som det vil være i det store folkeflertals interesse at få gennemført, uanset om man stiler efter et socialistisk samfund, eller man kun ønsker at være med til at begrænse storkapitalens magt. Netop forsikringsvirksomhed er et område, der ikke bør overlades til privat virksomhed med den deraf følgende udbytning af forsikringstagere og en kapitalkoncentration, der giver en ukontrollabel økonomisk magt i samfundet.

Forslagsstillerne, altså kommunisterne, er da også klar over, at netop en socialisering af dette område er en gammel hjertesag for socialdemokratiet. Allerede Frederik Borgbjerg, der var socialminister i 1924, havde

en plan klar til overtagelse af al forsikringsvirksomhed. Den mangeårige statsminister J. O. Krag indførte dette vigtige program i det socialdemokratiske efterkrigstidsprogram fra 1945, „Fremtidens Danmark“, og vi forstår derfor og deler socialdemokratiets interesse for denne sag, netop fordi forsikringsvæsenet er et oplagt område for nationalisering, ikke mindst fordi en betydelig del af forsikringstagerne er påbudt pligt til at tegne forsikring ved lov.

Forsikringsbranchen i vort land lever en beskyttet tilværelse med en minimal risiko, idet alle risici er dækket ind på forhånd, men hvor et godt udbytte er stensikkert, med en kæmpeadministration, et væld af overordnede stillinger med masser af direktører, vicedirektører og et stort papirusseri. Disse forhold kan dokumenteres. Nok har ministeren været inde på administrationsomkostningerne, men det fremgår dog af forsikringsrådets beretning fra 1973 med regnskabsoplysninger for 1972, at 357 forsikringsselskaber har modtaget præmier for 6.684 mill. kr., men til administration, profit og „bengnaveri“ er der medgået 2.616 mill. kr., og det svarer altså til ca. 36 pct. De høje omkostninger i forsikringsbranchen giver sig også udtryk i hurtigt stigende forsikringspræmier, som vi har set i 1974 både med motorforsikringer og andre forsikringer.

Hvis man ser på forsikringsvæsenets udvikling i de sidste 10 år og fører denne udvikling frem i de følgende 10 år, så er det helt oplagt, at vi i forsikringsvirksomheden står over for en risikofri udbytning, hvor vældige kapitaler ophobes, som samfundet ingen mulighed har for at dirigere uden en nationalisering af branchen, og det er ikke småpenge, det drejer sig om. Fra 1964 til 1973 er bruttopræmieindtægten steget fra 2.070 mill. kr. helt op til 6.140 mill. kr., og i det næste tiår kan man yderligere vente, at denne vækstrate går betydeligt i vejret.

De, der virkelig interesserer sig for økonomisk demokrati, som er andet og mere end tvangsoopsparing, skal først og fremmest have opmærksomheden henvendt på de private kapitalkoncentrationer i samfundet. Det er her, man skal begynde. Det mest nærliggende ville være at begynde med en nationalisering af forsikringsvæsenet, et for-